

Strazdumuižā iemirdzas lāpu gājiens un svecītes

Katru gadu Lāčplēša dienā, atzīmējot Latvijas uzvaru pār bermontiešiem, vairākās Rīgas vietās tiek organizēti lāpu gājieni, cilvēki vienojas kopīgā svecīšu nolikšanā, kā arī tiek rīkoti patriotiski koncerti un skatītas filmas. Tomēr līdz šim šādas aktivitātes nenotika Strazdumuižā, kaut arī vēsturiski šī vieta ir zīmīga ar 1919. gada 3. jūlijā noslēgto Strazdumuižas pamieru par karadarbības pārtraukšanu starp Igaunijas armiju un Cēsu kaujās sakauto Niedras valdības Baltijas landesvēru un Dzelzsdivīziju.

Ņemot vērā to, ka Strazdumuižā koncentrējas liela daļa redzes invalīdu, kuri paši nevar aizbraukt uz 11. novembra krastmalu vai Brāļu kapiem, lai godinātu kritušos karavīrus, kas cīnījās par brīvu Latviju, šogad (2016) Latvijas Neredzīgo bibliotēka 11. novembrī nolēma, Latvijas 100-gades gaidās, aizsākt jaunu tradīciju — **Svecīšu aizdegšanu Strazdumuižā.**

Šādas tradīcijas mērķis ir veicināt patriotiskas jūtas pret savu valsti ikvienā no mums, īpašu uzmanību pievēršot jauniešiem. Ir svarīgi jauniešus izglītēt un informēt, ka savas valsts pastāvēšanu nevar uztvert kā pašu par sevi saprotamu. Par to ir jārūpējas, to ir jāsaudzē un vajadzības gadījumā arī jāaizstāv. Tāpēc jo īpašs prieks pasākumā bija redzēt jauno paaudzi. Arī Lāčplēša dienas vēsturiskie notikumi ne visiem ir zināmi un saprotami, tāpēc bibliotēka bija sagatavojusi informatīvo materiālu "Lāčplēša dienas vēsturiskais skaidrojums" gan redzīgo, gan Braila rakstā.

Lāčplēša dienas atzīmēšana Latvijas Neredzīgo bibliotēkas lasītavā sākās ar filmas "Rīgas sargi" demonstrēšanu. Uz tikšanos bija ieradies filmas scenārija autors, režisors inscenētājs, komponists un juglēnietis Aigars Grauba. Režisors savu uzstāšanos sāka ar bērniības atmiņām par Juglā pavadīto laiku, puiku nedarbiem un skolas gadiem. Daudzi apmeklētāji pievienojās viņa atmiņu ceļos, piekrītoši mājot ar galvu un daloties jaunākajās ziņās par izmaiņām Juglā. Vēlāk, caur Aigara Graubas atraktīvo stāstījumu, ikviens varēja ieskatīties filmas "Rīgas sargi" tapšanas aizkulisēs, uzzināt par grūtībām, ar kurām bija jātiek galā un par kinopilsētiņas *Cinevilla* rašanos. Noslēgumā bibliotēka režisoram uzdāvināja "Labo domu pagālīti", lai tā palīdz jaunajā projektā — filmas "Nameja gredzens" tapšanā.

Lustras tika izslēgtas, durvis aizvērtas un lasītavu piepildīja pirmie filmas "Rīgas sargi" dialogi. Filmās laikā bibliotēkas darbiniece Alda Zariņa komentēja filmu un skaļi lasīja titrus, brīžos, kad filmas varoņi runāja svešvalodā. Tādā veidā filmas saturs bija pieejams arī neredzīgiem apmeklētājiem.

Filma noslēdzās ar brīdi, kad galvenie varoņi noliek aizdegtās svecītes, pieminot bojāgājušos. Ar šo gaišo noskaņu, pasākuma apmeklētāji devās uz Strazdumuižas parku, kur ļaudis sāka pulcēties lāpu gājenam. Visiem tika izdalītas aizdegtas lāpas vai svecītes un uzrunu klātesošajiem teica Bruņoto spēku rezerves virsseržants un Garkalnes jaunsargu vienības sabiedriskais instruktors, kā arī aktieris un dzejnieks Ziedonis Ločmelis.

Lāpu gājenam bija pulcējies pārsteidzoši liels dalībnieku skaits. Dziedot dziesmas, tas virzījās pa Braila ielu gar Strazdumuižas internātvidusskolu un tālāk pa Juglas ielu uz Latvijas Neredzīgo bibliotēkas pagalmu. Skatot Aigara Graubas dziesmai "Kareivis", Ziedonis Ločmelis un bibliotēkas direktores vietniece Andra Jākobsons aizdedzināja ugunskuru. Šī dziesma 2014. gadā bija Aigara Graubas veltījums Brīvības cīņās un Strēlnieku kaujās kritušajiem latviešu karavīriem.

Tā iesākās koncerts, kurā uzstājās Edijs Fuksis un mūziķis Gunārs Meijers. Koncertprogrammu bagātināja Ziedoņa Ločmeļa skaudrā, bet patiesā dzeja. Tā sevī ietvēra gan sāpes par kritušajiem biedriem, gan cīņu ar sevi un savu pasauli, kura ievainota kaujas laukā Irākā.

Skanot dziesmām, ar aizdegtām svecītēm pamazām pildījās arī "Uguns torņi". Bibliotēkas darbinieces piedāvāja karstu tēju, bet citi, iegājuši lāpu lokā, sildījās pie ugunskura. Vēl stundu pēc koncerta beigām, apmeklētāji turpināja sarunas pie ugunskura, aizdedzināja svecītes un dzēra karstu tēju. Un visi kā viens bija priecīgi

par iespēju to darīt tieši šeit — Strazdumuižā, kā arī izteica aicinājumu šādu pasākumu rīkot katru gadu.

Pateicoties Rīgas domes atbalstam, Lāčplēša diena ir godam aizvadīta. Tā bija emocionāli piepildīta, jo mēs visi varējām būt kopā, pieminot Brīvības cīnītājus.

Gunta Bite

“Svecīšu aizdegšana Strazdumuižā” producete